

J:kylän Suurajoilla yleisömenestys Ulkolaiset kärjessä Harjulla eilen

Jyväskylän kymmenen Suurajot aloitettiin eilen klo 18, jolloin ensimmäinen kilpailijapari Walter Bergström — Björn Bergström pääsi taipaleelle Keski-Suomen läänin maaherra Eino Paloven toimiessa lähettäjänä. Tämän jälkeen sai ajosten jokavuotisen lähettäjän E.

Hinkkasen lippu heilahtaa vielä 84 kertaa, ennenkuin kaikki kilpailijat oli lähetetty pitkälle taipaleelle. Yli 5000-päinen yleisöjoukko sai Harjulla nähdä ulkolaisten rallisajajien erinomaisia taidonnäytteitä ja samalla valittavasti todeta, että paras suomalainen sijoittu Harjun kiritaipaleella vasta kymmenenneksi. Ajon vuonna 1967

Ellen Harjulla erittäin hyvin ajanut naispari Pat Moss—Ann Wisdom lähtömerkkiä odottamassa. Neiti Mossin lime on jännittynyt, mutta hyvinhän ensimmäinen koe meni.

RASTERI: Katsomosta

RAHAA RIITTÄÄ — LIEKÖ LIIKAAKIN
Torstaiamuna lähti olympiajoukkueemme toinen osa kohti Colosseumia, uudet hellehatut päässä, uudet takit hartiolla ja vastaprässätyt housut jaloissa. Viisioittelijat ja umarit olivat jo aikaisemmin ehtineet ikuisen kaupunkiin tutustelemaan olosuhteisiin, kuten termi kuuluu. Toisen osan lähdöstä tehtyä uutista lukessani huomasin jälleen ällistykseni, kuten aina kuurten kisojen ollessa kyseessä, että Suomi on rikas maa. Meillä on varaa lähettää jopa urheilijoitakin johtajien lisäksi olympiakisoihin. Torstaiamuna kiipesi lentokoneeseen 18 urheilijaa kahdenoista (12) johtajan ehdittyä sitä ennen varata itselleen mukavat paikat ikkunoiden vierellä. Merkittävää, tuikki merkittävää, jano! Jo se vanha professori Tarzan-romaanissa. Yhdyin sanoihin.

AUSTRALIASTA ESIMERKKIÄ
Vertailun vuoksi saanen tuoda julki, tietoa en ole ehtinyt ta... että Australian olympiajoukkueeseen kuuluu 114 urheilijaa, joita on kaitsemassa kaiken kaikkiaan vain viisi johtajaa. En sitten tiedä, millaisia jukuripäitä nämä suomalaiset ovat, kun heitä täytyy paimentaa 48 johtajan, teknillisen avustajan ym ym. voimalla. Luullisin kuitenkin, että ainoat haaverit, jotka Roomassa joukkueellemme sattuvat, johtuvat varmasti siitä, kun johtajat talloivat toisiansa varpaille. Tämä ei tosin ole ensimmäinen eikä taastusti vihoviimeinenkään kerta, kun johtajia lähtee maastamme kokonainen lauma. Suuren osan ainoaksi työksi jääkin vain kisojen seuraaminen katsomosta käsin ja tutustuminen trattorioihin.

URHEILJOITA SAA OLLAKIN
Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, ja tähän käsitykseen on yhtynyt moni muukin, että kyllä maastamme voidaan lähettää runsaasti edustajia riippumatta siitä, pärjäävätkö he vai eivät. Penkkurheilijia ja tavallisen kansalaisen, jonka taskusta nyhjäistään nekin varat, joilla polkiamme kiihätetään eri puolille maailmaa, voi ainostaan täten iloita annistaan. Päätös, että suomalaisia on mukana — tarkoitan urheilijoita, sillä johtajien edesottamuksia tuskin radioidaan. Vaikka hyvin tiedämme, ettei esimerkiksi Rekolalla ole mitään sanomista 200 metrillä, jolle hänet mm. on ilmoitettu, muodostuu lajin radiointi paljon mielenkiintoisemmaksi juuri siksi, että hänkin on mukana. Samahan pätee melkein kaikkiin yleisurheilulajitajimme. Ei jokin salitöihin asukas välitä siitä, miten joku Trinidadin tai Nigerian mies pääsee loppukilpailuun, vaan siitä, selviääkö suomalainen mies alkuerä pitemmälle. Jos ei selviä, niin siitä on seurauksena manuuuiva kuulijan taholta ja viel. nukkumaan mennessäänkin hän lupise Suomen urheilun kehnoudesta, mutta on kuitenkin sisimmässään iloinen, että sai jännätä omiansa puolesta. Kauniiksi lopuksi: Hyvää matkaa urheilijoille. Se tulee en toivota kymmenlukuiseksi johtajaparville, kyllä se tulee toimeen muutenkin.

Roomassa 200 metrillä kaikkiaan 77 juoksijaa

Rooma, 19.8. (UPI) Yleisurheilukilpailujen suosituin laji Rooman kisoissa tuntuu olevan 200 metrin juoksu, johon on ilmoitautunut kaikkiaan 77 osanottajaa. Maratonillekin on ilmoitautunut 78 kilpailijaa ja 400 metrille 71. Muissa lajeissa ovat osanottajamäärät seuraavat: 100 m 68, 400 m 71, 800 m 59, 1500 m 48, 5000 m 52, 10000 m 46, 110 m aikat 37, 400 m aikat 36, 3000 esteet 35, korkeus 56, kolmiolokka 42, pituus 55, seiväs 32, kuula 27, kiekko 38, keihäs 29, moukari 29, 10-

voittanut ja aina erinomaisesti sijoittunut Ruotsin Erik Carlsson otti selvän johdon jo ensimmäisessä erikoiskokeessa Harjulla ajallaan 1:14.5. Monte Carlon ajan tämänvuotinen voittajapari Schock—Moll sijoittu Harjulla toiseksi yhdessä norjalaisen parin Ingier—Berntsenin kanssa ajalla 1:17.6. Monte Carlon kakkonen Böhlinger—Socher valitsi seuraavan sijan ennen ruotsalaisia Skoghin veljeksi. Paras suomalainen oli Harjulla pari Mäkinen—Forsberg, joka sijoittui kymmenenneksi. Pat Moss oli ajallaan 1:20.9 17:s. Kalpalan veljekset eivät Harjulla kyenneet selviytymään 20 parhaan joukkoon. Pohjanoteeraus saatiin ensimmäisestä autosta, jota ohjasi tunnettu moottoripyöräilijä Walter Bergström. Hän sai Trabantillaan ajan 1:48.0. Alle 500-kuutiosten luokassa olikin ainostaan Trabantteja, joista parhaan ajan ajoi itäsuomalaispari Asmus—Piehler. Parin aika oli 1:38.0. Seuraavassa luokassa ajat parinavat huomattavasti. Laine—Ojala ajoi NSU:lla ajan 1:28.1. Sensijaan Olli Lyytikäisen ajo BMW Sportilla oli pienoinen pettymys, sillä aika oli ainostaan 1:30.6. Luokassa alle 1000 kuutiollentilä oli runsaasti osanottajia ja melkoisen yllätyksen tuotti se, että

AWE-Wartburgit menestyivät melko hyvin, sillä niiden ajat olivat järjestään alle 1:25:n. Paras Wartburg-pari oli itäsuomalainen Otto—Hanf, joka sai ajan 1:22.0, mutta sitä ennen olivat suomalaiset Mäkinen—Forsberg ajaneet jo kärki-ajan 1:20.0. Mäkisen aikaa tosin rasittaa 3 % liikey, sillä hän ajoi trimmatulla Triumph TR 3 vauvalla. Kukaan ei Mäkisen aika kuitenkin saanut olla kärjessä, sillä kuulut ruotsalaiset Skoghin veljekset alittivat ajallaan 1:18.9 ensimmäisinä 1:20 rajan. Carl-Otto Bremer koetti Saabilla parastaan, mutta sai tyytyä aikaan 1:20.6.

Carlsson kärkeen
Illan ehkä odotetuin auto oli numero 38, jota ohjasi Pat Moss. Englantilainen ajoi lenkin reipasti ja hänelle noteerattiin hyvä aika 1:20.9. Monet miehet ajajat kunnioittanevat tätä saavutusta. Heti neiti Mossin jälkeen saapui radalle Erik Carlssonin ohjama Saab 96 GT. Ruotsalaiselta kaikkien onnistui erinomaisesti ja hän ajoi ajan 1:14.5, joka pysyikin rikkomattomana loppuun saakka. Vaikka häntäkin rasittaa 3 % hytivitys, oli aika illan paras. Carlssonin jälkeen suoritti kokeen hänen entinen parinsa Mario Pavoni Bo Ljungfedtin kanssa. Hekin saivat hyvän ajan 1:19.7, joka lopulta oikeutti heidät yhdeksännelle tilalle.

Brundage: Martolan matka Palestiinaan huhua

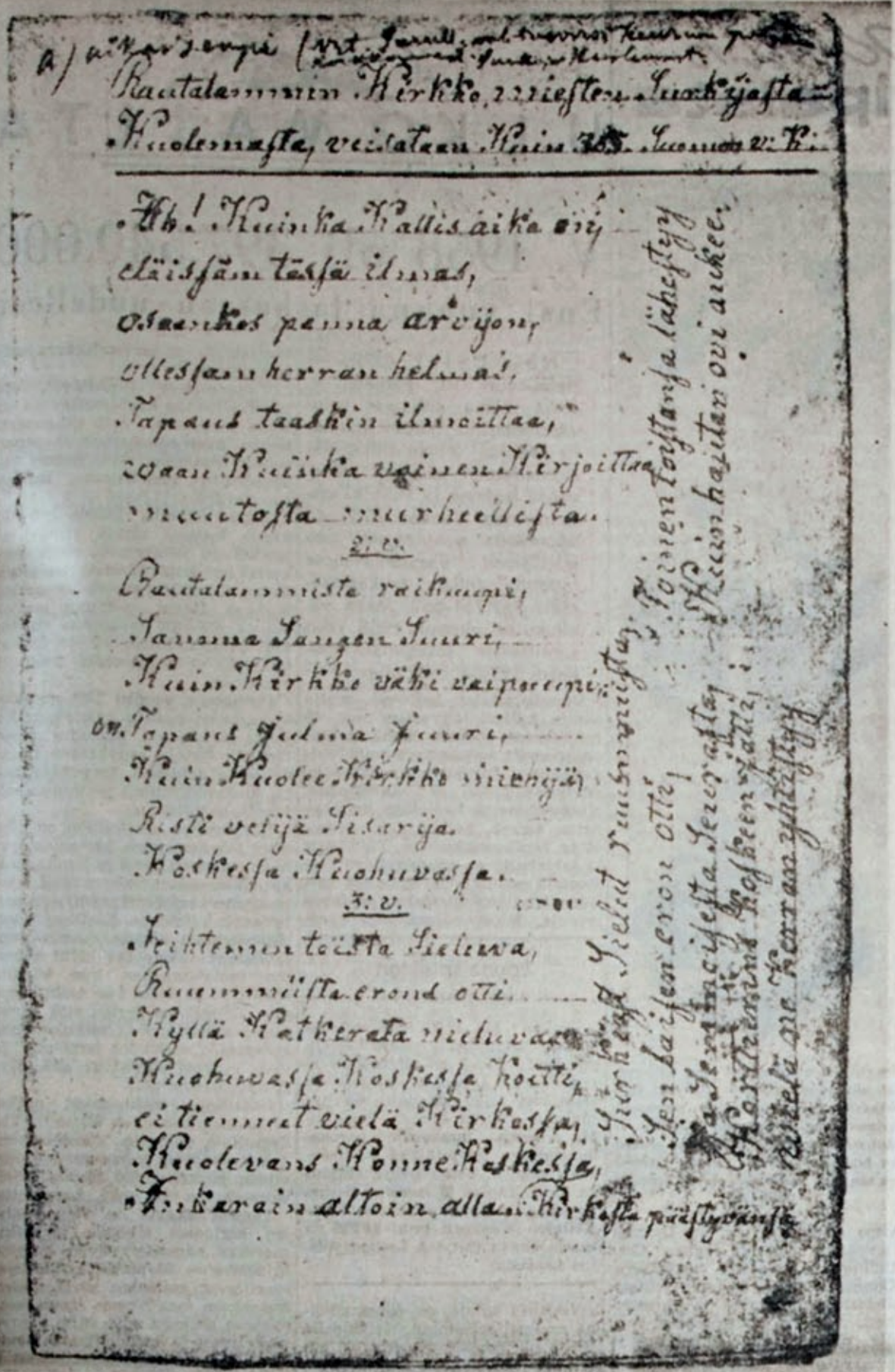
YK:n sihteeristön taholta kumottiin perjantaina lupolupusta tieto, jonka mukaan kenraali A. E. Martola olisi siirtynyt Palestiinaan YK:n aseistariisuntakomission päälliköksi.

Tieto on lähtöisin erästä päivälehdessä Tel Avivissa. Paikallinen israelilainen päivälehti oli julkaisut kahdella palstalla maininnan siitä, että Hammarskjöld harkitsi Martolan nimittämistä k.o. tehtävään.

VEIKOILLA nuorten yleisurheilukilpailut

Jyväskylän Veikkojen nuorten yleisurheilukilpailut pidettiin tiistaina, Tuloksia: Alle 9-v. 3-ottelu: 1) Hannu Jormakka 82, 2) Timo Mäkelä 68,1, 3) Martti Kempas 66,4. — Alle 11-v.: 1) Martti Sävänen 137,2, 2) Jouko Kalenius 122,4, 3) Erkki Ontonen 118,6. — Alle 13-v.: 1) Tuomo Tenillä 137,9, 2) Olavi Ohranen 134,5, 3) Heikki Pitkänen 121,3. — Alle 15-v.: 1) Mikko Hiekkänen 292,5, 2) Kaarlo Utrianen 158,4, 3) Jorma Pöttönen 134,0. Tytöt alle 11-v. 3-ottelu: 1) Airi Pöttönen 59,3, 2) Merja Kokko 38,4. — Alle 15-v.: 1) Ritva Kalenius 96,9, 2) Tuula Misukka 93,6, 3) Arja Mäkinen 53,1. Seuraavat yleisurheiluharjoitukset 23.8. Köhniön kentällä kello 18.

Ruotsalaisia Volvoja nähtiin taas kilpailussa Roko joukko. Lars Carlström ajoi ensin ajan 1:20.6 ja suomalainen yllätysspari Lampela—Rinta-Jouppi heti perään 1:21.5. David Bärman säilytti jo yleisöllä ajallaan 1:18.7, mutta Norjan kuulu Ingier ajoi vieläkin paremmin saaden numerot 1:17,6. Ingierin perään lähti ruotsalainen naispari Ewy Rosqvist—Anita Rosqvist, mutta heidän autonsa hukui pahasti sateen hukastamalla asvaltilla Oikokadun kulkemassa ja pimeyden vuoksi, joka häytti kaikkia loppupään lähtiä, he luulivat Harjun laella olevaa valkoista vilvaa maalivivaksi ja jarruttivat 40 m ennen todellista maalia ja siksi aikakin jäi 1:29:ään. Ruotsin Gunnar An-

Näyte Pentti Lyytisen aikaisemmasta, "Rautalammin Kirkkiöiden surkeasta kuolemasta" kuvaavasta käsikirjoituksesta. Kuivattu käsikirjoituksen ensi lehdeltä, jossa on tassaista kynäkirjoitusta pitkin ja poikin

no "Rautalammin Kirkkiöiden Surkeasta Kuolemasta" vieläpä kahtena tahi oikeastaan useampainakin versio. Lyytisen sururuno, joka "veistään Kuin 385 Suomen v.K.", vertaillessa V. imiina Märkkasen muistissaan säilyttämään arkkiivein katkelmaan huomaa, että istunneen hyvämuistinen vanhus on melko sanatarkesti tuon laulun keskeisimmät kohdat mielessään säilyttänyt. Mutta Lyytisen käsikirjoitus on monta vertaa laajempi kuin muistitietona säilynyt katkelma. Ukonmiem entämä laulu 46 säettä, käsikirjoituksissa on säeluku 150—180! Paljonko niitä oli painettua arkkiiveissa, on vaikea tietää. Mahdollisesti arkkiive u oli ainakin jonkin verran Lyytisen alkuperäisiä luonnoksia lyhyempi. Siihen viittaa se, että kaikissa käsikirjoituksissa on "Ah! Kuinka kallis aika on" alkava aloitus-säikeistö, kun senaajan arkkiiveissa on alkanut varmuudella toisen säikeistön kohdat: "Rautalammin raukuupi."

Tapahtuman jä. tyttävyyys on synnyttänyt luovassa laulajassa sellaisen mielteen myllerryksen, että sururunostaan hän ei ole selvinnyt vähemmällä kuin parill' tynnenellä säikeistöllä. Runoon on pitänyt saada kansanrunoilijain tapaan paitsi asiaa myös ojenusta ja huomiota kiinnittää Lyytisen toiminta "uutismiehenä": Rautalammin illa satt'nu näihin alkoihin ihmishuuhre vaatinut tulipalo, johon runontekijä ei maltanut "la viittaamatta:

— — — ja yöllä yöse paletaan näin nähtiin Rautalammin. Yks parikunta paloi siel. Pienenä pesäissään — — — Itse runon sisältöön lähemmin puuttumatta on mainittava sen tiloilta eräs erikoislaatuinen Pentti Lyytisen "tempaus": hän sovitit saman runon kuvaamaan sanoiltaan ja sanakuulitään niin tarkasti kuin sulkin Keuruulla tapahtunutta kirkkovenenonnettomuutta, joka liebee ollut vieläkin järkyttävämpi:

— — — Keuruulle saatiin sanoma surunen ja myös suuri mielellin varsin vaikei. Kulin kuuli kuusikolmatti. Ritveljee ja siearta ankarin saitiin alle — — — Konekosken onnettomuudesta laaditun kahden mieltä samanlaisen käsikirjoituksen ohella Keuruun "surullinen valitusvirsi" on siis ikäänkuin saman laulun kolmas käsikirjoitus. Lisäksi v. 1891

— — — Keuruulle saatiin sanoma surunen ja myös suuri mielellin varsin vaikei. Kulin kuuli kuusikolmatti. Ritveljee ja siearta ankarin saitiin alle — — — Konekosken onnettomuudesta laaditun kahden mieltä samanlaisen käsikirjoituksen ohella Keuruun "surullinen valitusvirsi" on siis ikäänkuin saman laulun kolmas käsikirjoitus. Lisäksi v. 1891

Uutisia

MNL:n Junpajoen eteläinen osasto järjestää urheilukilpailut 21.8 kello 14 Suomen kentällä Serjat, yleinen 1500 m. korkeus, keihäs, pituus, 60 m. pallonheitto, kolmiottelu, tytöt yli 15 v. ja alle 15 v., pojat yli 18 v., yli 15 v. ja alle 15 v. Ohjelmallinen ilta maanantai-iltana kello 20. Ohjelmassa mm. puhe. kansantunhuja, huumorina ja palstettuja kananpoikia.

Uusi Pikku Pietari Huoneteatterissa

Tänään klo 18.30 esitetään jälleen Huoneteatterin Kesäteatterissa Aspelein surmenestykseksi muodostunut Pikku Pietarin pihalauntain ja sunnuntain esityksissä on Huoneteatterin vierailijana Heikki Gruhn Kuopiosta. Hänestä on tullut kuopiolaisen suuri suosikki herkkänä ja eloisana Pietarina, joka Kuopiossa samoin kuin Jyväskylässäkin on näytelmän henkilöistä keskeisin. Heikki-poika on samalla jo kolmas Pietari, jonka Huoneteatteri on tuonut esille. Pikku Pietarin pihan esitysten ohjelmassa psyhodyksissä täällä usean viikon ajan, vieraili jyväskyläläinen Harakan akka. Aili Toivonen Kuopiossa samassa osassa ja näytelmän muu osajako on entinen. Talonmiehes Harakkansa nähdään Oskar Puikkinen, Karoliinana Raii Tiensuu ja Jormalaisena Veikko Blomberg Heidin lisäksi tässä Risto Pulliainen ohjaamassa menestysnäytelmässä on yli kolmekymmentä näyttelijää. Pikku Pietarin pihan seuraavat esitykset ovat huomenna klo 15 ja 18.30. Lomiltaan palaavilla jyväskyläläisillä on vielä tilaisuus tämän kyselyjä aiheuttaneen näytelmän seuraamiseen. Pihaan on asennettu tehokkaat valolaitteet.

— — — Lähes 100 teollisuudenharjoittajain liiton jäsentä kokoontui perjantaina Tampereelle kesäkokoukseen, joka jatkuu lauantaina. Ensimmäisenä kokouspäivänä oli ohjelmassa tutustumiskäynnejä teollisuuslaitoksiin ja varsinaisen kokouksilaisuus on lauantaina kauppareissa. Mainittakoon lopuksi, että Pentti Lyytinen ajan ruotsalaistamis-työllin mukaisesti käytti itsekin mieluummin kirjoituksissaan etunimeä Bengt. Joskus vapaammassa yhteyksissä tulee kyllä esille koltoisempi muoto: — yksi suuri syntynen, pieni Pentti Lyytinen, sekä "Pienieltä Penttiltä, lyhyiltä Lyytiseneltä". Ja toisinaan, kuten edellä laimatun reuna kirjoituksissa yhteyteen, leikkimielinen vanhus kir-